

มาตรการป้องกันกำจัดโรค ใบด่างมันสำปะหลัง

มาตรการในการป้องกันกำจัด 3 ด้าน

1. มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์

เช่น โปสเตอร์ อินโฟกราฟฟิค แผ่นพับ ผ่านสื่อต่างๆ โทรทัศน์ หนังสือนิตยสาร การประชุม อบรม

ระวัง!
โรคใบด่างมันสำปะหลัง
เกิดจากเชื้อไวรัส
SLCMV
Sri Lankan cassava mosaic virus

มึนสำปะหลัง
เป็น สัตว์พาหะ ตัว พ.ร.ม. กักตุน
สัญญาว่า คุ้มครอง หรือ ส่วนขยายพันธุ์

แมลงห้ำห้วยยาสูบ
Bemisia tabaci (Gennadius)
ผู้ถ่ายทอดเชื้อ SLCMV

สังเกตอาการ
ใบด่าง ใบเหลือง ใบหงิก
ผลผลิตเสียหาย 80-100%

กรมวิชาการเกษตร
ดำเนินการอย่างไร?

ช่องทางที่เชื้อไวรัสจะระบาด
เข้ามาในประเทศไทย

กรมวิชาการเกษตร กรมตรวจศัตรูพืชและสัตว์
โทรสาร : 0-2579-8540 เว็บไซต์ : www.doa.go.th

ห้ามนำเข้า
ส่วนของมันสำปะหลัง

ต้นและใบ
Stem and leaf
เศษ
ต้นมันสำปะหลัง

ก่อนพันธุ์
Stem cutting
เศษทุง
ท่อนแง่น

หัวมันที่มีเหง้าติดมา
Root with stem
บุลธำพเศษโพรงภาคทุงเศษตาด
รากอ่อนท่อนมันสำปะหลัง

สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร
Agricultural Regulatory Office, Department of Agriculture
โทร : +66 2 940 6573

เฝ้าระวัง
โรคใบด่างมันสำปะหลัง
ที่มีสาเหตุจากเชื้อไวรัส
Sri Lankan cassava mosaic virus

พืช: มันสำปะหลัง
Cassava, Manihot esculenta

เชื้อสาเหตุ: Sri Lankan cassava mosaic virus
ยังไม่มียารักษาในประเทศไทย

อาการ: พืชแสดงอาการใบด่าง เหลือง ใบเสียรูปทรง
ลู่รูป และผลผลิตตกต่ำประมาณ 80-100%
ลดต้นทุนการผลิต

พาหะนำโรค: แมลงห้ำห้วยยาสูบ
Bemisia tabaci

พืชอาศัยของเชื้อไวรัส: มันสำปะหลัง สุนัขบ้า สะงู
และพืชวงศ์ Euphorbiaceae

พืชอาศัยของแมลงห้ำห้วยยาสูบ:
มันสำปะหลัง มันฝรั่ง กะหล่ำ พืช
รวมไปถึงพืชที่ติดมากับพืชอาศัย

กรมวิชาการเกษตร กรมตรวจศัตรูพืชและสัตว์
โทร : 0-2579-8540
โทรสาร : 0-2579-8540
โทร : 0-2579-3920-3
โทร : 0-2579-2604
โทร : 0-2688-8514
โทร : 0-2688-8515

ร่วมป้องกัน
โรคใบด่างมันสำปะหลัง
ไม่ให้เข้ามาในประเทศไทย

หากเกิดการระบาด
เกษตรกรได้รับผลกระทบ

ไม่ให้เกิดผลผลิต
เพราะผลผลิตเสียหาย 80-100%

ปลูกมันสำปะหลัง
ต่อไม่ได้อีก

ใช้ก่อนพันธุ์ไม่เกิด
ไม่ทราบเกี่ยวกับใบด่าง
นำมาก่อนพันธุ์ต่อได้

เกษตรกรต้อง...
ไม่ซื้อ หรือ ลักลอบนำเข้า มันสำปะหลัง
ก่อนนำเข้ามาปลูก เพราะจะ
มีเชื้อไวรัสเข้ามาในพืช
รวมทั้งไม่ใช้ต้นพันธุ์จากแหล่งที่เป็นโรค
และประเทศเพื่อนบ้าน

**หากพบต้นมันสำปะหลังมีอาการ
ของโรคใบด่าง**
ให้รีบตัดต้นทิ้งทันที

สายด่วน เฝ้าระวังโรคใบด่างมันสำปะหลัง
061-415-2517 หรือ 0-2579-8516

กรมวิชาการเกษตร กรมตรวจศัตรูพืชและสัตว์
โทรสาร : 0-2579-8540 เว็บไซต์ : www.doa.go.th

สถานการณ์ลักษณะคล้ายการระบาด
โรคใบด่างมันสำปะหลัง

จังหวัด	2560/1	2560/2	2560/3	2560/4	2560/5	2560/6	2560/7	2560/8	2560/9	2560/10	2560/11	2560/12
พื้นที่	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713
พื้นที่	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713	1,293,713

วิธีการแก้ปัญหาและมาตรการรองรับเบื้องต้น

- ประกาศเป็นพื้นที่เฝ้าระวัง และหากผลผลิตเสียหายเกิน 50% จะได้รับค่าชดเชย 1,148 บาท ต่อไร่ ไม่เกิน 30 ไร่ต่อคน
- หากพบต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการในห้างค้าปลีกค้าส่งหรือร้านค้าปลีกเกษตรกรสามารถแจ้งเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตรหรือกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อทำการตรวจสอบ
- เจ้าหน้าที่จะนำต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการไปตรวจสอบในห้องปฏิบัติการเพื่อหาสาเหตุของโรค
- เจ้าหน้าที่จะนำต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการไปตรวจสอบในห้องปฏิบัติการเพื่อหาสาเหตุของโรค

โรคใบด่างมันสำปะหลัง (Cassava Mosaic Virus)

โรคใบด่างมันสำปะหลัง
Sri Lankan cassava mosaic virus

คู่มือการสำรวจและเฝ้าระวัง
โรคใบด่างมันสำปะหลัง

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร

สายด่วนเฝ้าระวังโรคใบด่างมันสำปะหลัง

- ▶ กลุ่มงานเฝ้าระวังศัตรูพืชกักกัน กลุ่มวิจัยการกักกันพืช
- ▶ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช กรมวิชาการเกษตร โทร. 0-2579-8516 หรือ 06 1415-2517 หรือ 08 9128 6488 อีเมล ppspq@doa.in.th
- ▶ LINE: สายด่วนเฝ้าระวังโรคใบด่างมันสำปะหลัง

สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์